

A close-up, intimate photograph of a man and a woman. The man, with dark hair and a well-defined physique, is shirtless, showing his chest and abdominal muscles. He is holding the woman close, with his arm wrapped around her waist. The woman, with long dark hair, is wearing a vibrant, patterned dress with a mix of red, green, and yellow colors. She is leaning into the man, her head resting against his shoulder. They are positioned in front of a richly decorated wall with intricate gold and red patterns, possibly tapestries or wall hangings.

Sherry Thomasová

Stará láska nehrdzavie

Sherry Thomasová
Stará láska nehrdzavie

Vydať Slovenský spisovateľ, a. s.
Vajnorská 128, 831 04 Bratislava 3
E-mail: slovenskyspisovatel@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Zuzana Púčeková
Tlač Kasico, a. s., Bratislava

Preklad tejto knihy vznikol s podporou Literárneho fondu.

Z anglického originálu Sherry Thomas: Not Quite a Husband,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Bantam Books,
an imprint of The Random House Publishing Group,
a Division of Random House, Inc., New York 2009,
preložila Lenka Cinková.

*Toto dielo je fikcia. Všetky mená, postavy miesta a udalosti
sú výplodom autorkinej fantázie alebo súčasťou vymysленého príbehu.
Akákoľvek podobnosť so skutočnými udalosťami, miestami
a žijúcimi či nežijúcimi osobami je náhodná.*

Copyright © 2009 by Sherry Thomas
All rights reserved
Translation © Lenka Cinková 2013
Cover Design © Peter Brunovský 2014
Cover Photo © Franco Accornero LLC
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2014

ISBN 978-80-220-1784-8

Ak chcem dokončiť rukopis,
potrebujem dobrú redaktorku.

Ak ho mám bez šomrania celý od základov prekopať,
potrebujem výbornú redaktorku.

A ak mám zo seba dostať zrevidovanú knihu,
ktorá bude dvakrát lepšia než na začiatku,
potrebujem výnimočnú redaktorku.

Túto knihu venujem Caitlin Alexanderovej,
svojej výnimočnej redaktorke.

POĎAKOVANIE

Mojim čitateľom za podporu.

Kristin Nelsonovej a Sare Megibowovej
z Nelsonovej literárnej agentúry, ktoré nie sú len
úžasné agentky, ale v prvom rade úžasné ženy.

Môjmu priateľovi Vikramovi Jakkamsettimu,
M. D., Ph. D., za to, že mi pokojne a trpeživo
odpovedal na všetky otázky o malárii.

Sally Driscollovej-Rentovej
a Dr. Rainerovi Engelovi za ubezpečenie,
že lekári ešte aj na konci devätnásteho storočia
dolovali z rán guľky.

Google Books, najlepšiemu vyhľadávaču kníh,
aký som kedy mala možnosť využívať.

Courtney Milanovej za to, že sa so mnou
ochotne podelila o svoje právnické skúsenosti.

Janine za milé slová, dobré rady a čisté priateľstvo.

Meredith Duranovej, ktorej vynikajúca scéna s glóbusom v jej debutovej knihe *Vznešený divoch* ma inšpirovala, aby som napísala svoju vlastnú scénu s glóbusom. Ibaže, samozrejme, bez glóbusu.

Môjmu skvelému manželovi za to, že vždy, keď ma tlačí termín, vezme si na zodpovednosť prevažnú časť povinností súvisiacich s chodom domácnosti. Mojej mame za všetko dobré jedlo, čo mi navarila, keď som minulé Vianoce trávila sama, zahĺbená do písania.

A ako vždy, ak toto čítate, ďakujem vám – za všetko.

PROLÓG

/// Bryony Asquithová sa počas svojej dlhej a významnej kariéry stala témou mnohých článkov v novinách a časopisoch, ktoré takmer vždy opisovali jej výzor ako distingvovaný a jedinečný, a vo všetkých sa našla zmienka o bielom prameni, ako sa dramaticky vyníma v jej havraních vlasoch.

Zvedaví reportéri sa jej často pýtali, ako k nemu prišla. Bryony sa zakaždým usmiala a vinu zviedla na obdobie prvej prepracovanosti krátko pred tridsiatkou. „Je to dôsledok niekoľkých prebdených nocí. Chuderka moja slúžka. Dosť ju to šokovalo.“

Bryony Asquithová mala skutočne krátko pred tridsiatkou, keď sa to stalo. Naozaj bola prepracovaná. A jej slúžku to naozaj dosť šokovalo. Ale ako pri každej lži, pre ktorú existuje opodstatnený dôvod, chýbala jedna dôležitá informácia: príčinou bol muž.

Volal sa Quentin Leonidas Marsden. Poznala ho celý život, nevenovala mu však ani jedinú myšlienku, až kým na jar 1893 neprišiel do Londýna. Po niekoľkých týždňoch ho požiadala o ruku. O ďalší mesiac už boli svoji.

Od začiatku ich považovali za zvláštny pári. Leo bol najkrajší, najobľúbenejší a najšikovnejší z piatich pekných, oblúbených a šikovných synov siedmeho grófa z Wydenu. Keď sa brali, mal dvadsaťštyri rokov, pravidelne prednášal v Londýnskom spolku matematikov, absolvoval expedíciu do Grónska a bol autorom divadelnej hry inscenovanej v Divadle svätého Jakuba.

Bol vtipný, žiadany a všeobecne obdivovaný. Ona, na-

opak, bola málovavná, málokedy vyhľadávaná a obľúbená iba vo veľmi úzkom kruhu ľudí. Ľudia z jej spoločenskej vrstvy poväčsine neschvaľovali jej povolanie, ba ani skutočnosť, že vôbec nejaké povolanie má. Naozaj bolo nevyhnutné, aby dcéra džentlmena navštevovala lekársku školu a potom chodila do práce každý boží deň ako nejaká predavačka?

Existuje mnoho manželov, čo sa k sebe nehodia, a napriek neprajníkom sú spolu šťastní. Manželstvo Lea a Bryony však dopadlo katastrofálne. Prinajmenšom pre ňu. On mal ďalšiu prednášku v Spoločnosti matematikov, vydal knihu o svojich dobrodružstvách v Grónsku, ktorá zožala veľký úspech, a bol obľúbenejší než kedykoľvek predtým.

Od sobáša uplynul ešte len rok, no ich vzťah sa ocitol v troskách. Bryony zamedzila manželovi prístup do svojej spálne a nepredpokladala, že žije v celibáte. Už spolu nevečerali. Dokonca sa spolu ani nerozprávali, keď na seba náhodou niekde narazili.

Takto to mohlo pokračovať desiatky rokov, nebyť čohosi, čo Leo povedal – a nie jej.

Stalo sa to jedného letného večera, asi štyri mesiace po tom, čo mu prvýkrát odoprela jeho manželské právo. Vrátila sa domov skôr než zvyčajne, ešte pred polnocou, pretože posledných sedemdesiatdva hodín bola na nohách – menšia epidémia dyzentérie a rozšírenie zvláštnych vyrážok ju držali pri mikroskope, ak sa práve nemusela starať o pacientov.

Vyplatila drožkára a na chvíľu zastala pred domom. Zdvihla hlavu a vystrela dlaň, aby zistila, či už začalo pršať. V nočnom vzduchu bolo cítiť ostrú vôňu elektriny. Hrmelo a oblohu každú chvíľu osvetlil blesk, akoby sa nezbední anjelici hrali s diabolovými zápalkami.

Keď odtrhla pohľad od nebies, všimla si, že nedaleko nej stojí Leo a chladne si ju premeriava. Doslova jej vyrazil dych. Oživoval v nej obrovskú túžbu, skrytú v najtemnejších záktutiach jej srdca.

Keby boli sami, iba by si hlavou kývli na pozdrav a prešli okolo seba bez jediného slova. Leo však bol s priateľom, zhorčivým chlapíkom menom Wessex, ktorý Bryony rád dvoril, hoci dvorenie na ňu malo rovnaký účinok ako vakcína na kus betónu.

Wessex ju informoval, že mali pri hre ohromné šťastie; Leo si zatiaľ úzkostlivu uhládzal prsty na rukaviciach ako nepríčetný starý komorník. Bryony hľadela na jeho ruky, žalúdok mala ako z olova a srdce jej pukalo.

„.... vskutku úžasné, ako ste to vystihli. Ako presne ste sa vyjadrili, Marsden?“ vykladal Wessex.

„Povedal som, že dobrý hazardér má pri príchode k hráčskemu stolu vždy pripravený plán,“ odvetil Leo nepokojným hlasom. „A zlý prichádza so slepou nádejou a zúfalou modlitbou na perách.“

Mala pocit, akoby práve spadla z veľkej výšky. Náhle pochopila, že aj ona hazardovala. A na ich manželstvo stavila všetko. Pretože keby ju miloval, urobil by ju rovnako krásnejou, žiaducou a zbožňovanou ako je on sám. A to by každého, kto ju nemal rád, presvedčilo, že sa mylí.

„Presne tak!“ vykríkol Wessex. „Presne tak!“

„Mali by sme nechať pani Marsdenovú ísť si odpočinúť, Wessex,“ nadhodil Leo. „Určite je vyčerpaná po dlhom dni strávenom svojou vznešenou prácou.“

Ostro naňho pozrela. Zdvihol zrak od rukavíc. Dokonca aj v chabom, vlhkom svetle pôsobil ako stelesnenie príťažlivosti a pôvabu. Vyžarovalo z neho kúzlo, akému sa nedá odolať.

Ked' prišiel do Londýna, všetky ženy, vrátane slúžok, sa doňho zamílovali. Mal mať dostatok slušnosti, aby sa Bryony vysmial, že staropanenská lekárka, akokoľvek bohatá, nemá nárok žiadať o ruku samotného Apolóna. Nemal sa na ňu usmievať a povzbudzovať ju: „Len hovorte, počúvam vás.“

„Dobrú noc, pán Wessex,“ povedala. „Dobrú noc, pán Marsden.“

O dve hodiny neskôr už bûrka plieskala okenicami a Bryony ležala v posteli a chvela sa. Pridlho sedela vo vani a voda medzitým vychladla na teplotu okolitej noci. Leo, uvažovala ako každú noc. Leo, Leo, Leo.

Prudko sa posadila. Zrejme si to predtým neuvedomila, ale nekonečné opakovanie jeho mena bolo pre ňu ako zúfalá modlitba, slepá nádej zhmotnená do jediného slova. Kedy sa jej túžba premenila na posadnutosť? Kedy sa stal jej ópiom i morfiom?

Dokázala vydržať mnoho – na svete žije plno ohrdnutých manželiek, ktoré i napriek tomu nosia hlavu vysoko zdvihnutú. Nezniesla však, aby ju ovládala taká hanebná žiadostivosť. Nebude ako tí chudáci, s ktorými sa stretáva pri práci – podvoľujú sa svojej závislosti, hoci s každou dávkou čoraz väčšimi strácajú vlastnú dôstojnosť.

Jej závislosťou bol Leo. Preňho stratila rozum i zdravý úsudok. Chýbal jej natoľko, že nemohla jesť ani spať. Dokonca aj teraz sa jej myseľ utiekala k tým nemnohým chvíľam neuveriteľného šťastia, čo s ním prežila, akoby na nich ešte záležalo, akoby stále, nedotknuté a nepoškvrnené, žiarili uprostred trosiek, ktoré ostali z jej manželstva.

Ale ako sa môže od neho oslobodiť? Ani nie pred rokom mali honosnú svadbu, na ktorej Bryony nešetrila, chcela, aby celý svet vedel, že spomedzi všetkých žien si vybral práve ju.

Zadunel hrom, hlasný ako výstrel z dela. V dome bolo všetko nehybné a tiché. Na schodoch ani vo vedľajšej izbe sa neozval nijaký zvuk. Už dávno nepočula nič, čo by prezrádzalo Leovu prítomnosť.

Tma ju zadúšala. Pokrútila hlavou. Keby na to nemyslela, keby každý deň pracovala až do úplného vyčerpania, mohla by predstierať, že jej manželstvo nie je úplná pohroma. Ale bolo – katastrofálne, chladné ako Grónsko a asi rovnako príjemné.

Riešenie prišlo s ďalším zablysnutím. A pomerne jedno-

duché. Má dostatok peňazí, môže si najať právnikov, aby vyhľadali zámienku vyhlásiť ich sobáš za neplatný. Keby navyše pridala drobnú lož, že manželstvo nikdy nebolo naplnené, dosiahla by úplné anulovanie.

Potom by mohla od neho odísť, opustiť neúspešnú hazardnú hru, najväčšiu a jedinú, do akej sa v živote pustila. Konečne by mohla zabudnúť, že má zlomené srdce, že s Leom poznala iba sklamanie, ktoré jej v duši zahnávalo ako močiar na voda. Mohla by opäť voľne dýchať.

Nie, to nemôže urobiť. Nedokáže ho opustiť. Keď sa na ňu usmial, akoby kráčala po lupeňoch ruží. Keď mu zopárkrát dovolila, aby ju pobozkal, ešte hodiny cítila v ústach chuť mlieka a medu. Keby požiadala o anulovanie manželstva a uspela, vezme si inú, tá bude jeho manželkou a porodí mu deti, ktoré mu Bryony dať nemohla. Nechcela, aby na ňu zabudol. Pretrpí čokoľvek, len aby si ho udržala.

Nedokázala zniesť tú zúfalú, ufnukanú bytosť, čo sa z nej stala. Milovala ho, a zároveň jeho i seba nenávidela. Objala si ramená, pohojdávala sa a hľadela do tmy, ktorá nie a nie sa rozptyliť.

/// Sedela na posteli a objímalasí kolená ešte aj vtedy, keď ráno do jej izby vstúpila slúžka Molly. Prešla cez miestnosť, roztiahla závesy a otvorila okenice, aby vpustila dnu denné svetlo. Naliala Bryony čaj, podišla k posteli a podnos jej vypadol z rúk. Ozvalo sa hlasné zarinčanie.

„Ach, pani, vaše vlasy! Vaše vlasy!“

Bryony na ňu nechápavo civela. Molly odbehla a vrátila sa s príručným zrkadielkom. „Pozrite sa, pani. Pozrite sa.“

Bryony si pomyslela, že na človeka, ktorý nespal viac ako tri dni, vyzerá pomerne znesiteľne. Vtom zbadala prameň vlasov široký asi päť centimetrov, biely ako sneh. Zrkadlo jej vypadlo z ruky.

„Idem po dusičnan strieborný a zafarbím vám to,“ navrhla Molly. „Nikto si to ani nevšimne.“

„Nie, nechcem žiadny dusičnan,“ odmietla Bryony automaticky. „Je škodlivý.“

„Tak teda síran železnatý. Alebo zmiešam henu s čpavkom, ale neviem, či to bude...“

„Áno, chod' to pripraviť,“ povedala Bryony.

Ked' Molly odišla, Bryony opäť zdvihla zrkadlo. Vyzerala zvláštne zraniteľne – bezútečnosť, ktorú tak dôkladne skrývala, sa predrala na povrch v podobe bieleho prameňa vlasov. Nemohla viniť nikoho, len seba. Spôsobila si to sama svojou neúprosnou túžbou, klamnými predstavami a ochotou riskovať všetko pre nesplniteľný výplod vlastnej horúčkovej mysele.

Odložila zrkadlo, znova si objala kolená a začala sa pohodávať. Má ešte pári minút, kým sa prirúti Molly s farbou na vlasy, a kým si s ním bude musieť dohodnúť stretnutie, aby sa pokojne a rozumne porozprávali o ukončení ich manželstva. Dopraje si poslednú chvíľu slabosti. Leo, premýšľala. Leo, Leo, Leo.

Takto sa to nemalo skončiť.

PRVÁ KAPITOLA

Rumburské údolie

Čítrálska oblasť

Severozápadná pohraničná provincia

Leto 1897

/// Na jasnom popoludňajšom slnku sa jej biely prameň v záplave hustých čiernych vlasov vynímal ako záblesk na tmarom nebi. Vinul sa od pravej strany čela až po dradol, v ktorom vytváral nevšednú a trochu desivú arabesku.

Vzbudzoval v ňom zvláštne pocity. Nie ľútosť, neľutoval ju o nič väčšmi než osamelého himalájskeho vlka. Ani náklonnosť, tú udusila chladom svojho tela i srdca. Skôr

akúsi ozvenu spomienok na niekdajšie nádeje a šťastnejšie dni.

V bielej blúzke a tmavomodrej sukni sedela medzi dvoma udicami umiestnenými tri metre od seba, po boku mala vedro a v ruke halúzku, ktorou zamyslene kreslila rôzne vzory do bystrej, priezračnej vody.

Na náplavovej nížine za potôčikom sa jagali zlatisté polia zimnej pšenice, zrej na žatvu. Na neďalekom svahu sa krčili malé, ošumelé obdĺžnikové domce z dreva a kameňa, postavené jeden na druhom. Za dedinou sa krajina vlnila prudšie, rástlo tam zopár orechov a marhúľ, za nimi sa dvíhali pusté končiare, ktoré pokrývali len osamotené kry a jeden či dva odolné cédre.

„Bryony,“ oslovil ju. Bolela ho hlava, ale potreboval s ňou hovoriť.

Stuhla. Halúzku odplavila voda, zachytila sa na skale, vzápäť sa uvoľnila a opäť plávala dole prúdom. Bryony si objala kolená a neprestávala hľadieť na potok. „Pán Marsden, aké nečakané. Čo vás privádzza do týchto končín?“

„Tvoj otec je chorý. Sestra ti poslala do Lehu niekoľko telegramov, a keď nedostala odpoveď, poprosila ma, aby som ťa našiel.“

„Čo je otcovi?“

„Neviem presne. Callista vravela, že lekári mu nedávajú nádej na prežitie, a že ťa chce vidieť.“

Konečne vstala a obrátila sa.

Na prvý pohľad jej tvár pôsobila mierne a nežne. Až potom si človek všimol chmáry v jej zelených očiach, akoby bola mniška, ktorej hrozí, že každú chvíľu stratí vieri. Keď prehovorila, dojem pokojnej melanchólie sa definitívne rozplynul. Rozprávala odmeraným tónom, ktorý prezrádzal nezávislosť a nezáujem o všetko, čo sa netýka mŕtvych tiel.

Teraz však mlčala a pripomína mu kamenného anjela, čo na cintoríne dozerá na zosnulých s láskavým, lútostivým výrazom v tvári.

„A ty si jej uveril?“ opýtala sa ho. Podoba s anjelom sa strátila.

„Nemal som?“

„Iba ak by si bol zomrel na jeseň v deväťdesiatom piatom.“

„Prosím?“

„To mi vtedy tvrdila. Presviedčala ma, že si kdesi v americkej pustatine, umieraš a zúfalo túžiš naposledy ma vidieť.“

„Chápem,“ odvetil. „Bežne si takto vymýšľa?“

„Si zasnúbený?“

„Nie.“ Hoci by mal byť. Poznal množstvo krásnych a prívetivých mladých žien, spomedzi ktorých by si mohol vybrať manželku.

„Podľa Callisty si. A ochotne by si svoju úbohú snúbenicu opustil, keby som ťa o to požiadala.“ Pri poslednej vete oči upierala do zeme. „Je mi ľúto, že ťa zatiahla do svojich výmyslov. A som ti veľmi vdŕačná, že si za mnou pricestoval až sem...“

„Ale bola by si radšej, keby som sa otočil na podpätku a vrátil sa, odkiaľ som prišiel.“

Chvíľu bolo ticho. „Nie, samozrejme, že nie. Určite si potrebujete oddýchnuť a zásobiť sa na cestu.“

„A čo ak nepotrebujem?“

Neodpovedala, len sa odvrátila. Potom sa zohla, chytila udicu a začala navíjať čosi, čo úporne bojovalo o život.

Nekonečné týždne putoval jedným z najnehostinnejších kútov sveta, spal na studenej, tvrdej zemi, živil sa iba tým, čo si nazbieranl či ulobil, aby ho nezdržovali kuliovia s nákladom vecí nevyhnutných pre *sahiba* – a toto má byť jej vdŕaka?

Pravdaže, nič iné sa od tej nedalo očakávať.

„Dokonca aj chlapec, ktorý stále kričal ‚Vlk!‘, raz hovoril pravdu. Tvoj otec má šesťdesiatri rokov. Je také nepravdepodobné, že by muž v jeho veku ochorel?“

Zručne zložila rybu z háčika a hodila ju do vedra. „Aj ke-

by Callista tentoraz výnimočne vravela pravdu, cesta do Anglicka trvá šesť týždňov."

„Ak nepojdeš a nakoniec sa ukáže, že neklamala, budeš ľutovať.“

„Tým si nie som istá.“

Jej rozporný vzťah voči väčsine živých tvorov ho kedysi fascinoval. Považoval ju za neobyčajnú a komplikovanú osobnosť. Už však zistil, že je jednoducho chladná a bezcitná.

„Nemusí to trvať šesť týždňov,“ naliehal. „Dá sa to zvládnuť aj za štyri.“

Neústupčivo naňho pozrela. „Nie, d'akujem.“

Prekonal takmer štyristo kilometrov z Gilgitu, kde sa práve nachádzal, keď dostal správu od Callisty, do Lehu, potom tú istú cestu späť do Gilgitu a trisťopäťdesiat kilometrov z Gilgitu do Čitrálu. Zvyčajne podnikal tri pochody denne, občas štyri. Schudol celých šesť kíl. Takúto únavu nezažil, odkedy sa vrátil z expedície v Grónsku.

Nech ju vezme čert.

„Dobre teda.“ Mierne sa uklonil. „Želám vám príjemný deň, madam.“

„Počkaj,“ povedala – a zaváhala.

Pootočil sa.

Ked' sa doňho zaľúbila, bol to očarujúci muž, či skôr chlapec, krásny ako tmavovlasý Adonis a hravý ako mladý Dionýzos. Ku koncu ich manželstva už stratil výzor roztomilého anjelika. Teraz mal hranatú tvár, pustú ako hory, ktoré zakrývajú výhľad na Kalašské údolia.

„Chceš odísť okamžite?“ opýtala sa. Nič by proti tomu nemala, no bolo by neslušné, keby mu neponúkla aspoň čaj.

„Nie. Slúbil som tvojim priateľom Braeburnovcom, že si s nimi vypijem čaj.“

„Už si sa s nimi stretol?“

„Oni mi prezradili, kde si,“ odvetil vecne, ale trochu netrepeľivo.

Zrazu sa vyľakala. „A čo si im o nás povedal?“

Určite by nevyrozprával Braeburnovcom ich krátke, nesťastný príbeh.

„Nič. Ukázal som im tvoju fotografiu a opýtal som sa, či ťa tu niekde nenájdem.“

Prekvapene zažmukala. Má jej fotografiu? „Akú fotografiu?“

Siahol si do vrecka na plášti, vybral štvorcovú obálku. Jego tvár neprezrádzala nič, len vyčerpanie. Chvíľu otáľala, utrela si ruky vreckovkou, podišla k nemu a vzala si od neho obálku.

Nebola zalepená. Otvorila ju a vybrala fotografiu. Keď na ňu pozrela, skoro spadla z nôh. Bola to ich svadobná fotografia.

„Odkiaľ ju máš?“

Odsťahoval sa z ich domu v Belgravii na druhý deň po tom, ako požiadala o anulovanie manželstva. Jeho exemplár svadobnej fotografie zostal na nočnom stolíku. Hodila ju do kozuba a pridala aj tú svoju.

„Dal mi ju Charlie, keď som prechádzal cez Dillí.“

Charles Marsden bol Leov druhý najstarší brat, bývalý vládny dôstojník na základni v Gilgite, v súčasnosti pobočník lorda Elgina, miestokráľa Indie.

„Zrejme nepochopil, čo som mu chcel naznačiť tým, že som si ju nevzal, lebo mi ju poslal poštou.“

„Čo povedali Braeburnovci, keď si im ju ukázal?“

„Vraj ťa nájdem pri potoku neďaleko mlyna.“

„Spoznali ťa?“

„Pravdepodobne áno,“ pripustil chladne.

Azda sa jej to všetko len sníva. Nestojí pred ňou jej bývalý manžel presiaknutý pachom koní a prachu z cesty a nerozpráva sa s ňou hlasom chrapľavým od únavy. Nechce, aby s ním cestovala do Anglicka. A neodhalil pred milými, slušnými Braeburnovcami jej klamstvo.

„A čo im povieš pri čaji?“

Na perách sa mu zjavil nepríjemný úsmev. „To závisí iba od teba. Ak sa hned po čaji vydáme na cestu, vymyslím si srdcervúci príbeh o nútenom odlúčení, dychtivej vzájomnej túžbe a šťastnom opätnom stretnutí na tomto odľahlom mieste. Ak nie, poviem, že sme rozvedení.“

„Nie sme rozvedení.“

„Nechytaj ma za slovíčka. V skutočnosti išlo o rozvod, len pod iným názvom.“

„Neuveria ti.“

„A tebe vari áno? Ešte pred štvrt'hodinou si bola vdova.“

Zhlboka sa nadýchla a odvrátila hlavu. „Nič sa nedá robiť. Pre mňa viac neexistuješ.“

Občas, keď sa venovala nejakej celkom bežnej činnosti – napríklad keď si zavázovala šnúrky na topánkach alebo čítaťa článok o komplikáciách, ktoré môžu nastať po odstránení vaječníkov –, z ničoho nič sa jej v hlave vynorila spomienka a prevalcovala ju ako odtrhnutý železničný vagón.

Kvet, čo mal v gombíkovej dierke v ten večer, keď ju po prvý raz pobozkal – jediný biely kvietok madagaskarského jazmínu, drobný a pôvabný ako snehová vločka.

Dotyk dažďových kvapiek a teplej vlnenej látky, keď mu položila ruku na rukáv – stál na chodníku a pomáhal jej nastúpiť do koča –, a nádherný pokoj, čo sa jej rozhostil v duši po jeho odpovedi, vyslovenej s úsmevom pri otvorených dverách koča: „Prečo nie? Určite nebude ľažké byť tvojím manželom.“

Odraz slnečného svetla od retiazky vreckových hodiniek, čo mu darovala k zásnubám. Keď ho žiadala, aby jej vyšiel v ústrety pri anulovaní ich manželstva, držal ich vo vzduchu a pozoroval ich kydadlový pohyb.

Tieto nečakané spomienky však nič neznamenali, boli ako fantómové bolesti dávno amputovaných končatín.

Pre mňa viac neexistuješ.

Pohol sa, akoby chcel pred ňou cívnuť. No keď prehovořil, hlas mu znel úplne vyrovnaný. „Nech je po tvojom. Takže sme rozvedení.“

DRUHÁ KAPITOLA

/// Pán a pani Braeburnovci pochádzali z Edinburghu. Pán Braeburn bol presbyteriánsky duchovný a živo sa zaujímal o národy obývajúce územie okolo indických a ruských hraníc a o tamojšiu krajinu. Ako sa pani Braeburnová so smiechom vyjadrila, vydala sa zaňho v presvedčení, že jej úlohou bude aranžovať kvety na výzdobu kostola a nosiť polievku chorým farníkom, no väčšinu manželstva strávila putovaním po Himalájach. Ostatných desať mesiacov žili v Rumburskom údolí a študovali zvyky Kalašov, posledného národa v pohorí Hindúkuš, ktorý si zachoval svoje pôvodné náboženstvo a predstavoval ostrovček pohanstva uprostred mora islamu.

Kedže ich kamenný kalašský dom neboli oveľa väčší než poštová schránka, čaj sa podával vonku. Kým bol Leo preč, malý portugalský kuchár Braeburnovcov, prezývaný Veliťel', upiekol čerstvý koláč. Pani Braeburnová ho informovala, že doň dal aj vajcia, pred dvoma dňami ich potajomky prepašoval z najbližšej muslimskej dediny, pretože kalašské náboženstvo zakazovalo konzumáciu kuracieho mäsa a vajec.

Leo sa uškrnul nad Veliťel'ovou vynachádzavosťou. Pani Braeburnová sa nervózne usmiala. Leo si uvedomil, že čaká, kedy sa k nim pridá Bryony. Potom im položí tú obávanú otázku.

Ked' sa Bryony nakoniec objavila, rozhovor stíchol. V pravej ruke niesla udice, v ľavej vedro. Ako pätnásťročná často rybáčila, celé dni trávievala osamote, len s piknikovým košom plným sendvičov a fl'aškou vody. Jedenásťročný Leo ju zvykol pozorovať z opačného brehu rieky a uvažoval, ako by sa mohol prihovoriť tomu zvláštnemu, tichému dievčaťu zo susedného sídla.

Pre mňa viac neexistuješ.